

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER:
szombaton és egyes rend-
kívüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:

Városi közlevéltár (város-
háza, földszint 7. sz. Ide
küldendők a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:

Városi könyvnyomda-vállal-
lat irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hírde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

== Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS. ==

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

A Hortobágy hasznosítása.

(K-cz.) A magyar királyi földmivelésügyi miniszter ur nagyjelentőségű leiratot intézett a Hortobágy hasznosítása ügyében városunk közönségéhez, amelyet midőn egész terjedelmében közlünk, azon óhajtásunknak adunk kifejezést, vajha ezen leirat siettetné a Hortobágy hasznosítása kérdésének megoldását. Feltétlenül szükséges ezen kérdés megoldása nemcsak nemzetgazdasági szempontból, hanem közelebbről azért, mert a mostani ősdi gazdálkodási rendszer gyökeres megváltoztatása a házipénztár érdeke. Városunkra annyi emberbaráti és kulturális kötelezettség teljesítése vár, annyi beruházásra van szüksége, hogy ezt mostani jövedelméből csakis a pótló emelésével teljesítheti, míg ha okos körültekintéssel, a viszonyok helyes mérlegelésével a Hortobágyot hasznosítja, a legnagyobb valószínűség szerint nemcsak fokozott bevételre tesz szert a házipénztár, hanem a jövedelem emelkedésével a közköltő leszállítását is elérheti.

Rendületlen konfessziója meggyőződésünknek, hogy városunk haladását és nagy kiadásai mellett pénzügyeinek egyensúlyát csakis a Hortobágyból nyerendő jövedelemmel érheti el és minden okosan gondolkozó polgárának a hasznosításban kell kifejteni erejét, tudását, szavát és nem apró kakasviadalokban, vagy meggondolatlan nyilatkozatokban, mellyel a köznek nem használnak és a nagy célokra szükséges munkaerőt működésében gátolják.

Nem szólunk ez alkalommal a hortobágyi pusztarészek hasznosításának különböző módjairól. Elvégre is ez már, bármilyen fontos is, a részletek dolga, hanem sürgetjük a Hortobágy hasznosításának kimondását és az erre vonatkozó előmunkálatok csoportosítását és egy vezető elv-nek kimondását. Évek óta felszinen van ez az ügy, a polgárság egyrésze ellenzi nemcsak ezen kérdés megoldását, de annak még napirendre tűzését is; ellenben a városi Tanács és azok, akik a Tanácssal a jövőbe néznek és a hortobágyi pusztarészek okos kihasználásából nagy jövedelmet remélnek, bizonyára nem pihennek meg addig, míg ezen fontos ügyet végleg nem rendezik. Mert nézetünk szerint nem az az ellensége az ős polgárságnak, aki a Hortobágy eddig kihasználatlan kincses bányájának megnyitását fáradozik, hanem az nem tekinti a város jól felfogott érdekét, aki képzelt jogokra hivatkozva a maradiság álláspontjára helyezkedik.

A városi Tanács az utolsó években bölcs körültekintéssel tette meg javaslatait a törvényhatósági bi-

zottság penumának a házjövdelmek fokozására. Bizonyára siker fogja követni a Hortobágy hasznosítására törekvő munkáját is. És ezen törekvésében bizonyára támogatni fogja a Tanácsot a törvényhatósági bizottsági közgyűlés többsége, mely midőn a Hortobágyon mező gazdasági kulturát akar teremteni, a város jól felfogott érdekében fáradozik.

A földmivelésügyi miniszter ur leirata így hangzik:

Debreczen sz. kir. város közönségének

Debreczen.

Mult évi november hó 30-án 461—20,836/1911. kgy. szám alatt kelt feliratával elem terjesztvén a közönség azt az ajánlatot, amelyet Kubik Gyula mérnök a Hortobágy pusztá hasznosítására nézve a sz. kir. városhoz benyújtott, az ajánlat kivihetőségére és arra nézve, hogy az abban kilátásba helyezett gazdasági előnyök elérhetőek lesznek-e? szakvéleményt kért.

Tekintve a kérdés nagy fontosságát, az ajánlatnak értekezleten való megvitatását találtam szükségesnek. A január 25-én a sz. kir. város képviselőinek részvételével megtartott ezen értekezlet során Kubik Gyula mérnök ajánlata minden részletében a legkimerítőbben megtárgyaltván, arra nézve a következő észrevételek merültek fel:

1. A vállalat céljainak megvalósításához szükséges vízmennyiségnek a Tisza folyóból való kiemelése nehézségekbe nem ütközik, a csurgalék elvezetésénél azonban figyelemmel kell lenni a Hortobágy—Berettyó társulat által épített főcsatorna korlátolt vízlevezető képességére.

2. A 30,000 kat. holdnyi terület öntözéséhez a tervbe vett 4500 mp. liter vízmennyiség nem elégséges, hanem erre legalább is kat. holdanként 0.6 mp. liter, összesen tehát 18,000 liter, vagyis 18 köbméter veendő számtásba.

3. Az öntözendő területnek a Tisza árvizével tervezett elárasztása és ily módon iszappal való trágyázása kettős okból nem fogná a kívánt eredményt biztosítani, egyrészt, mert a Tisza vizállása csak nagyon ritkán emelkedik oly magasra, hogy az természetes eséssel a Hortobágyra elvezethető legyen, másrészt a csak kis eséssel vezethető csatornán iszapjának legnagyobb részét lerakná, mielőtt még az elárasztandó területre érne.

4. Ugyanezen okból a tervbe vett 30,000 kat. holdnyi területnek öntözéssel való termésben tartása csak úgy volna biztosítható, ha egyuttal a folytonos és okszerű trágyázásról is gondoskodás történnék.

A Hortobágy szikes természeténél fogva annak trágyázása kiváló szakismereteket igényel, mert különben a talajban lévő különböző sók a trágya hatását közömbösítik, megsemmisítik.

5. Mivel a számításba vett 4500 mp. liter helyett az öntözéshez 18,000 mp. liter vízre lesz szükség, ebből természetesen következnek, hogy az egész vízemelő gépezet és a vízvezető csatornák méretei és így azok költségei is emelkedni fognak.

De emelkedni fognak a belső berendezés költségei is, mert bármily sikknak lássék is a terület, annak gazdasági viszonyai igen változók és így nagyon sok árokra és töltésre lesz szükség.

Mindezekből következik, hogy a 30,000 hold öntözésére felvett 6.000,000 K költségből az öntözés nem lenne megfelelően berendezhető.

Azt, hogy mily költséggel lenne a 30,000 hold öntözése megvalósítható, csak a részletes tervezések alkalmával lehetne pontosan megállapítani.

6. A kérdéses területek jelentékeny része öntözésre, vagyis mezőgazdasági művelésre nem alkalmas, mert megelőzőleg abból a benne lévő sóknak kilugozása válik szükségessé, amely művelet a víz reáeresztéséből és folytonos levezetéséből áll. Ezen művelettel azonban igen okszerűen egybekapcsolható a kérdéses területnek halas tavakká való berendezése.

Ilyen tavak az alföldi szikes területeken immár mintegy 3000 holdnyi kiterjedésben állanak több év óta üzemben és teljesen megfelelő jövedelmet szolgáltatnak.

7. Az ajánlat szerint a 30,000 holdnyi terület mint legelő lenne öntözendő és így értékesítendő.

Az öntözésnek, hogy valóban hasznot hajtó legyen, a legbelterjesebb gazdasági műveléssel kell egybekötni lenni; a marhákkal való tömeges szabad legeltetés azzal pedig alig egyeztethető össze.

A kérdés megoldását nehezíti az a körülmény, is, hogy szikes területen lévő számtalan apró horpadásból a vizet és nedvességet gyorsan eltávolítani nem lehetséges és így öntözés után a területnek vigyázatlan legeltetése annak termőképességét hosszabb időre tönkre is teheti.

A Hortobágyon megfelelő öntözéssel és ahhoz alkalmazandó belterjes művelési móddal kétségtelenül biztos eredményt lehet elérni, amint erről számos hazai és külföldi példa tanuskodik; a hasznosítás e módjára való áttérés esetén azonban a szabad legeltetés a mai alakjában nem maradhat meg.

8. Ily nagy kiterjedésű szikes területnek gazdasági hasznosítása sem részleteiben, sem számos egyéb vonatkozásaiban nem lévén megoldott kérdésnek tekinthető. Az 50 évre való bérbeadás nem ajánlható, legalább is nem anélkül, hogy a visszaválthatás lehetősége a kötendő szerződésben biztosítva és részletesen megállapítva ne legyen.

Megjegyzendő, hogy szerződéskötés esetén megfelelő óvadék által és más kikötéssel is biztosítékok szerzendők a tekintetben, hogy a létesítendő művek kellően fenntartassanak és a gazdasági kezelés megfelelően történjék.

Az ajánlat tekintetében felmerült ezek az észrevételek annak a megállapítását eredményezik, hogy a szóban forgó ajánlat jelen alakjában további tárgyalásra nem alkalmas, ami természetesen nem jelenti azt, hogy a Hortobágyon öntözés után és más műveletek segítségével való célszerű hasznosítása megoldásánál a magántőke bevonása mellőztessék, mert megfelelő előfeltételek és biztosítékok mellett kellő tőkével rendelkező magánvállalkozás ennek a nagy kérdésnek a megvalósítását minden esetre csak előmozdítaná.

Szükséges azonban, hogy mielőtt a sz. kir. város közönsége a Hortobágy jövő kihasználását illetőleg végleges állást foglalna, a számba jöhető gazdálkodási módzatok alapos tanulmány tárgyává tétessenek, esetleg kísérletek útján kitapasztaltassanak.

Ami különösen az öntözést illeti, ennek terén igen értékes tapasztalatok lennének szerzhetőek, ha a sz. kir. város közönsége azokat a feltételeknek elfogadásával, amelyeket a múlt évi július 6-án 59,814. sz. a. kelt leiratammal leküldött szerződés tervezetben közöltem, a Hortobágy pusztá Ohat nevű részén kijelölt területek

öntözésére tervezett berendezés mielőbbi létesítését biztosítaná.

Miután pedig az öntözés csak egyike azoknak a műveleteknek, amelyek a Hortobágyi kihasználására vezethetnek és mint ilyenek mérlegelés alá veendőek: részéről, ha a sz. kir. város közönsége erre irányulólag kívánságot terjeszt elém, kész vagyok a Hortobágy gazdasági kihasználásának kérdését szakközegeim által tanulmány tárgyává tételni, illetőleg szakközegeimet a végből a legrövidebb idő alatt kiküldeni, hogy helyszíni szemlék és vizsgálódások alapján e kérdésben részletes javaslatokat tegyenek.

Az előidézett jelentésével felterjesztett terveket ide zártan, visszaküldöm.

Budapest, 1912. évi február hó 27.

gr. Serényi s. k.

A városi Tanács a héten tartott ülésében foglalkozott ezen kérdéssel és az ügyet kiadta a gazdasági, jog- és pénzügyi bizottságnak, melyeknek véleményes javaslatai a tanács javaslatával együtt a közgyűlés elé fognak terjesztetni.

A debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesülete igazgatósági jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Miőn egyesületünk 32-ik üzetévére vonatkozó jelentésünket a zárószámadások kapcsán bemutatjuk, egyesületünk 1911. évi működéséről tisztelettel a következőket terjesztjük elő:

A forgalom a lefolyt évben a következőképp alakult:

A tagok száma 1910. év végén 347 rendes, 4 rendkívüli, összesen 351 volt. Az 1911. év végén egyesületünk 327 rendes és 4 rendkívüli, összesen 331 tagot számlált, tehát 20 taggal kevesebbet, mint az előző évben.

A befizetett alaprészek összege 1910.

év végén tett . . . . . 27,332 kor. 80 fillért
1911. év végén pedig . . . . . 28,400 kor. 04 fillért

Emelkedés 1,067 kor. 24 fillér.

A segélyalap 1910-ről kimutatott 1204 kor. 94 fillérről 1274 kor. 94 fillérré emelkedett.

A tartalékalap 1910-ben 8023 kor. 94 fillér volt, 1911. év végén 8192 kor. 40 fillérré ment.

Vagyoni állapot 1910. év végén . . . 38,819 kor. 95 fillér
1911. év végén . . . . . 40,180 kor. 82 fillér

Emelkedett 1,360 kor. 87 fillér.

Felszereléseink — mint már leírtak — mérlegeinkben nem szerepelnek.

A tiszta nyereség a tartalékok és segélyalap szabályszerű javadalmazásának levonása után 1304 kor. 87 fillér. Az 1910. évről áthozott 8 kor. 33 fillér maradvánnyal együtt 1313 kor. 20 fillér áll rendelkezésre.

Ez összegre nézve javasoljuk, hogy belőle az alaprészek után 5%-kal számítva 1297 kor. 59 fillér adassék ki osztalékkul. A fennmaradó 51 kor. 52 fillér pedig új számlára vitessék át.

Tisztviselőink odaadó, pontos és buzgó tevékenységükért, munkásságukért alapszabályaink 16. §-a értelmében némi szerény megjutalmazásukra, ezúttal 1000 koronát vettünk fel s úgy intéztünk, hogy abból az igazgató 200 koronát, a pénztárnok 260 koronát, a könyvvezető 300 koronát s a titkár 200 koronát kapjanak, 40 korona pedig a hivatali helyiségek takarításáért szolgának adassék.

Ezen intézkedésünkhöz kérjük a m. t. közgyűlés alapszabályszerű jóváhagyását.

Ezek után bemutatván az 1911. évi mérleg- és nyereségszámlákat, a vonatkozó mellékletekkel együtt, tisztelettel kérjük, hogy miután azok e folyó évi márczius hó 1-től kezdve helyiségünkben közszemlére ki voltak téve s azok ellen senki felszólalással nem élt: a szintén csatolt felügyelő-bizottsági jelentés alapján részünkre és a felügyelő-bizottság részére is, a lefolyt 1911-iki üzletét illetőleg a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Miután alapszabályaink 17. és 18. §§-ai értelmében az igazgatóság sorrend szerint 7 tag kilép, a felügyelő-bizottság megbízása pedig lejár: tisztelettel kérjük, hogy 7 igazgatósági és 3

felügyelő-bizottsági tagot, továbbá 7 igazgatósági és 1 felügyelő-bizottsági póttagot választani méltóztassék.

Egyesületünk egyéb irányú működése tekintetében jelentjük, hogy az egyesület kebelében szervezett ruhabeszerzési vállalat életképesnek bizonyult. Tagjaink legnagyobb része ruhaszükségletét egyesületünk révén szerzi be.

A szerződött szabó igénybevétele nem kötelező és így a közvetítésünk mellett vásárolt szövet bárhol is elkészíthető. Viszont azon tagok, kik ruhaszövetet feldolgozás végett az egyesületi szabóhoz viszik, a munkadíj kifizetésére nézve vagy az egyesületet veszik igénybe — vagyis ez fizeti helyettük a munka díját — vagy pedig saját magukat kötelezik annak kifizetésére.

Kedvezményeink: az összes gyógyszertárakban 10%, készpénzfizetés esetén az alábbi elsőrendű cégeknél u. m.: Kardos László, Donogán és Somossy, Márton Gyula vászon- és divatárú kereskedőknél 6%, Kaszanyitzky Endre lámpa-, üveg- és porcellán üzletében 5%, Tóth Gyula vasárú üzletében 3%, Medgyaszay Sándor hentes üzletében 3%, Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében 5%, Aszmann Ferencz, Fekete Jakab divatüzletében 6%, Kontsek Géza fűszerüzletében (havi utólagos fizetés mellett is) 3%. Továbbá: Boczán Ferencz Hatvan-utcai, Artner Elemér Mélius-téri fodrász üzletében tagtársaink bérletjegyeket 20% kedvezménnyel kaphatnak; Lám Sándor üveg-, porcellán- és lámpaüzletében, valamint Kálnal Lipót kesztyű- és divatárú üzletében is egyesületünk tagjai 5%, Cziczó Lajos jóhírű cipész iparosnál 5%, a Magyar fém- és lámpaárú-gyár raktárában 10% kedvezményben részesülnek.

Egyesületünk tagjai az összes helybeli orvos urak részéről a városunk területére belügyminiszteri rendelettel megállapított orvosi tiszteletdíjakból 50% szíves engedelményben részesülnek.

Utolsó kérésünk pedig arra irányul: hogy amennyiben az eljáró hivatalosok állás folyó évi április hó 1-ével beszüntetve lett, szíveskedjenek tagtársaink mindeanemű befizetéseiket személyesen, avagy megbízottjalk által pénztári helyiségünkben (Komáromy-ház) maguk eszközölni.

Az igazgatóság: Miskolczy Jenő, elnök. Nagy József, alelnök. Oláh Imre igazgató. Dr. Kun Mihály, jogtanácsos. Pápay János, pénztáros. Nyilassy Károly, könyvvezető. Varga Károly, titkár.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Egyesületünk alapszabályai 31-ik §-ában előírt kötelességünk-ből kifolyólag van szerencsénk tisztelettel jelenteni, hogy a múlt 1911-ik évről készített és a t. közgyűlés elébe terjesztett mérleget s az ahhoz csatolt számadásokat, valamint az előleg-kötvényeket egyenként megvizsgáltuk és mindazokat az egyleti könyvekkel megegyező-knek találtuk.

Az 1911. évi eredmény számlán kimutatott 1313 korona 20 fillér tiszta haszon felosztására nézve csatlakozunk az igazgatóság javaslatához és elfogadás végett ajánljuk a t. közgyűlésnek.

Ezek után kérjük a t. közgyűlést, miszerint a múlt 1911. évi számadásokra nézve a felmentvényt úgy az igazgatóság, valamint magunk részére megadni méltóztassék.

Alapszabályaink szerinti megbízatás ezennel megszűnővén, az addigi bizalomért köszönetet mondunk.

Debreczen, 1912 február hó 24-én

Tisztelettel a felügyelő-bizottság: Tikos József, Handtel Vilmos, Csath Zsigmond.

Eredmény-számla. Tartozik. (Kiadás.) 1. Igazgatási költségek 1268 K 96 f. 2. Kamatok: A tartaléktöke 4% kamata 216 K 36 f. A segélyalap 4% kamata 15 K 08 f., együtt 231 K 44 f. 3. Alapok járuléka: Az 1911. évi tiszta haszonból: 5% a tartaléktökére 72 K 48 f., 5% segélyalapra 72 K 48 f., együtt 144 K 96 f. 4. Eredmény: Áthozat 1910-ről 8 K 33 f., 1911. évi tiszta nyereség 1304 K 87 f., együtt 1313 K 20 f. Összesen: 2958 K 56 fill.

Követel. (Bevétel.) Eredmény-áthozatal 1910-ről 8 K 33 f. 1. Kamatok 2823 K 06 f. 2. Kezelési díjak 72 K 06 f. 3. Tagdíjak 24 K 4. Kedvezmények 31 K 11 f. Összesen: 2958 K 56. fill.

Mérleg 1911 december 31. Tartozik. (Vagyon) 1. Készpénz-készlet: A pénztárban 1338 K 23 f. Takarékpénztárban 21 K 37 f., együtt 1359 K 50 f. 2. Kölesönök: Hosszu előlegek 32,514 K 61 f. Rövid előlegek 2910 K 27 f. Ruha előlegek 2161 K 69 f. Biztosítási díj előlegek 48 K 71 f., együtt 37,635 K 28 f. 3. Kétes követelések: Behajtás alatt levő követelések 573 K 52 f. 4. Értékpapírok: Az

Orsz. Tisztviselő Bank 2 darab részvénye 400 K 5. Felszerelések: Teljesen leírva. 6. Átmenők: Beváltatlan szelvények, kamatkövetelések 212 K 42 f. Összesen: 40,180 K 82 fill.

Követel. (Teher.) 1. Alaptöke: Befizetett alaprészek 28,400 K 04 f. 2. Tartaléktöke 5409 K 66 f., 4% kamat 1911-re 216 K 36 f., együtt 5626 K 02 f. 5% az 1911. évi tiszta haszonból 72 K 48 f., együtt 5698 K 50 f. 3. Kétes követelések tartaléka 2412 K 50 f. 4. Beruházási tartalék 81 K 64 f. 5. Alapok: Segélyalap 377 K 38 f., 4% kamat 1911-re 15 K 08 f., 5% az 1911. évi tiszta haszonból 72 K 48 f., együtt 464 K 94 f. Kövesdy János-alapítvány 810 K., együtt 1274 K 94 f. 6. Hátralék: Fizetetlen üzleti költségek 1000 K. 7. Eredmény: Éthozatal 1911-ről 8 K 33 f., 1911. évi nyereség 1304 K 87 f., együtt 1313 K 20 f. Összesen: 40,180 K 82 f. Debreczen, 1911 december 31.

Varga Károly, titkár. Oláh Imre, Igazgató. Pápay János, pénztáros. Nyilassy Károly, könyvvezető. A felügyelő-bizottság: Csath Zsigmond, Handtel Vilmos, Tikos József.

A fák és bokrok hernyózása.

Tudvalevő dolog mindnyájunk előtt, hogy rosszabb és férgesebb gyümölcsöt alig lehet látni, mint Debreczenben, a szőlőskertek hazájában. Ennek oka pedig az, hogy szőlő- és kerttulajdonosaink legtöbbje egyáltalában nem törődik gyümölcsfáinak gondozásával. Nem tisztogatják a fákat kora tavasszal a hernyóktól és kártékony rovarok álcáitól, ennek következtében elszaporodnak a kártékony rovarok és tönkre teszik a fák termését. Ezen hernyózási munkának egyöntetűnek kell lenni, mert hiába hernyózik egyik birtokos, ha szomszédja ezt elmulasztja.

A birtokosság saját jól felfogott érdeke ezen pusztítás egyöntetű keresztülvitele. A jó, szép, egészséges gyümölcsöt a piacon és kereskedelemben sokkal jobban megfizetik, mint a hibást és férgeset, azonkívül a férgek magának a fának életét is pusztítják, már pedig az irás szerint a rossz fa nem való egyébre, minthogy kivágassék és tüzre vettessék.

Ezúton is felkérjük tehát lapunk olvasóit, hogy az itt közölt hirdetés értelmében mielőbb végeztessék el a hernyózási munkálatokat.

780—1912. mr. k.

Hirdetés.

Az 1904. évi XII. t.-c. 50. §-a szerint minden birtokos köteles a fák rügyeinek fakadása előtt, legkésőbbben azonban márczius hó 20. napjáig a belsőségekből, majorokban, szőlőskertekben, gyümölcsösökben és kertekben levő fáit, bokrait a kártékony hernyóktól, hernyófészkektől, lepketojásoktól és vértetűtől megtisztítani, a cserebogarat úgy a fejlődött hogár, mint pajor alakjában elpusztítani.

Mihez képest felhívatik a birtokosság, hogy a törvény ezen rendelkezésének a kitűzött határidőig annyival is inkább tegyenek eleget, mert a mulasztókat a törvény szigorúan fogja büntetni és a hernyózási munkálatot a mulasztó tulajdonos költségén fogja a hatóság eszközölni.

Debreczen, 1912 február 25.

Mezőrendőrkapitányság.

Hirek.

— **Előléptetés.** A hivatalos lap szerint Oláh Imre állami anyakönyvvezető a VIII. és Nagy Gyula anyakönyvvezető-helyettes a IX. fizető osztályba léptek elő.

— **A közigazgatási bizottság** folyó hónap 5-én tartotta meg rendes havi ülését Domahidy Elemér főispán elnöklésével.

— **A katonai létszám februárban.** A szokásos havi jelentések közt a közigazgatási bizottság ülésén tudomásul vette, hogy Debreczenben február hóban a katonai létszám volt közös hadseregbeli 1267 ember, 458 ló, honvédségbeli 1261 ember, 547 ló. Átkelőként elszállásoltatott 2 tábornok, 7 törzstiszt, 10 főtiszt, a Salétrom-lak-

tanyában a 7. huszárezredből 65 ember, 65 ló, a honvéd-huszárezredből 22 ember, 22 ló.

— A „**Debreczeni Tisztviselők Önszegélyező-Egyesülete mint Szövetkezet**“ Debreczenben XXXII. évi rendes közgyűlését 1912. évi március hó 24-én, délelőtt 11 órakor a városháza közgyűlési termében tartja, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívottnak. Tárgysorozat: 1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag megválasztása. 2. Az igazgatóság jelentése az egyesület 1911. évi működéséről; az 1911. évi mérleg és a felügyelő-bizottsági jelentés bemutatása, határozat a felmentvény megadása tárgyában. 3. A mérlegben kimutatott eredmény felosztására vonatkozó igazgatósági indítvány tárgyalása. 4. Az alapszabályok értelmében a közgyűlés előtt 3 nappal az igazgatóságnál írásban beadott indítványok tárgyalása. 5. Alapszabály szerint 7 kilépő igazgatósági rendes tag és 7 igazgatósági helynek választás utján való betöltése. 6. A felügyelő-bizottságnak 1 évre való megalakítása. Megjegyzés: 1. A mérleg, veszteség- és nyereségszámla a szükséges mellékletekkel folyó évi március hó 1-től kezdve az egyesület hivatalos helyiségeiben közszemlére ki van téve. 2. A közgyűlésen a szavazat — alapszabályaink 16. §. IV. alapján — személyesen vagy megbízott által gyakorolható. 3. Egyesületbe belépni kívánókat közgyűlésünk alkalmával szívesen fogadunk és alaprészeink jegyzésére a tisztviselők és az önszegélyezés elvére tekintettel úgy a tisztviselőket, mint a honorátorokat fel is kérjük. Az igazgatósági ülés tárgysorozata: 1. Megalakulás. 2. Elnök, alelnök, igazgató, jogtanácsos, pénztárnok, könyvvezető és titkár választása. 3. Esetleges indítványok.

— **Kérelem.** Felkérem mindazokat, akik tudnak arról, hogy *Székely Miklós* nevű debreczeni lakos 1851-ben Kossuth Lajossal elment Amerikába, szíveskedjenek értesíteni. A legcsekélyebb adatot hálásan fogadom. Tisztelettel Debreczen, 1912 március 5. Konez Ákos főlevéltáros, tb. tanácsnok.

— **Debreczen iskolaügyei.** A közigazgatási bizottság keddi ülésén Debreczen február hóban volt iskolaügyi eseményeiről *Csánky Viktor* kir. tanácsos tanfelügyelő a következőket jelentette: A kultuszminiszter a református iskoláknak felvételi díj kárpótlás fejében 3823 koronát államsegélyként kiutalványozott. A gazdasági ismétlőiskolában a háziipari tanfolyamot igen szép sikerrel végezték s kiállítás is rendeztek. Ugyanott e hó elejétől hathetes háziipari tanfolyamot is rendeztek. Több tanítónak és tanítónőnek államsegélyeket, jutalmakat engedélyezett.

— **Debreczen közegészségügye és népmozgalmi adatai februárban.** Debreczen város közigazgatási bizottsága kedden tartott ülésén a február havi közegészségügyi és népmozgalmi állapotokról *Tüdös Kálmán dr.* főorvos a

következő jelentést tette: A közegészségügyi állapotok javultak, amennyiben a halálozások 171 száma 138-ra apadt. A ragályos betegségek száma emelkedett. Előfordult vörheny 25, kanyaró 1, szamarhurut 9, járványos fültömirigylob 3, trachoma 2, roncsoló toroklob 4 esetben, halállal végződött 3 vörheny és 1 roncsoló toroklob betegedés. Tifusz a városban nem volt. A piacvizsgálatok során tisztaság hiánya és romlott élelmiszerek árusítása miatt több följelentést tettek. A köztisztaságot az utcákon több helyen károsan befolyásolta az ujonnan lefektetett csatornák eldugulása és számos földbeomlás. A Pacsirta-utcában az eldugult csatornát oly módon tisztították, hogy a benne levő friss p'szokkal kevert tartalmat az utcákra terítették s onnan vitték tovább; a rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket. A születések száma volt februárban fi 136, nő 122, elhalt 75 fi, 63 nő, a természetes szaporodás 120; házasságot kötött 84 pár. A kórházban ápoltak 425 beteget.

3907—1912.

Hirdetmény. A nagyerdei nyári lakok bérbeadására.

A városi tulajdont képező nagyerdei nyári lakások és pedig az I. sz. nyári lakásban az 1. és 2. számú a II. sz. nyári lakásban a 3, 4, 5, 6. számú, a III-dik számú nyári lakásban a 7, 8, 9, 10. számú, a IV-dik számú nyári lakásban a 12, 13. számú, az V. sz. (fürdő épület) 14, 15, 16. számú nyári lakás folyó év május 1-től, november 1-ig terjedő időre haszonbérbe adatnak.

A bérbe vételre vonatkozó zárt ajánlatok, melyekben az ajánlati-összeg betűvel és számmal kiirandó s jelismerendő, hogy ajánlatot tevő a bérleti feltételeket és házszabályokat ismeri és azokat magára nézve kötelezőnek tekinti és amelyek mellett a megajánlott összeg 10%-ának a város házipénztáránál bánatpénz gyanánt letételét igazoló jegy is csatolandó, folyó év március 25-én délelőtt 12 óráig adandók be a polgármesteri hivatalnál.

A zárt ajánlatok március hó 26-án délelőtt 11 órakor a városház kistanácstermében nyilvánosan, küldöttség által bontatnak fel.

Az ajánlatok közül, az ajánlott összegre tekintet nélkül, a városi tanács szabadon választ.

Az elfogadott ajánlat tevőjével szerződés köttetik s a bérbe vevő a bérösszeg első felét f. év május 1-ső napján, második felét f. év augusztus 1-ső napján lesz köteles megfizetni. A bérleti összeg első felének befizetéseig a beköltözésre engedély nem adatik.

A házirend és bérleti feltételek a hivatalos órák alatt a számvevőségénél megtekinthetők.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1912. év március hó 4-én tartott üléséből.

A városi tanács.

Alapított 1561. Telefon: 270.

« DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS »
KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA.
 (VÁROSHÁZÉPÜLET, KOSSUTH-UTCA.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésesebben állíttatnak ki. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl.

Tartós betüéreből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdáknak, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.